

Assignatura	28896 Art de l'Àsia Menor				
Professor	Victòria Solanilla Demestre				
Cicle	Primer	Quadrimestre	Segon	Crèdits 6	Tipus Optativa
Curs	Segon	Horari	Dimarts i Dijous (11:30 a 13:00)		Grup 1

Contingut:

Es farà una introducció de tipus geogràfic i històric a la zona, que comprèn diverses cultures importants: Mesopotàmia, Assíria, Hitites, Perses, Fenicis i Siris. Són cultures properes d'Egipte, tant en l'espai com en el temps, i varen ser les primeres a constituir-se en societats urbanes aglutinades en ciutats.

Va ser a Mesopotàmia ("entre rius") on es desenvoluparen aquestes primeres societats urbanes, que, al llarg del temps, es cohesionaren a través de la seva religió i el paper que assignaren als seus déus; i va ser a través de l'art que feren funcionar la maquinària social i econòmica tot transmetent els missatges necessaris de poder, autoritat i domini. Per tant es desenvoluparen espectacularment les formes artístiques obtingudes en un medi urbà, amb tècniques apropiades i materials adequats.

D'això tractarà aquesta part de l'assignatura: d'explicar l'evolució de l'art mesopotàmic, des dels sumeris, passant pels acadis, els neosumeris i els babilonis. A continuació es tractarà de l'art assiri, parlant també de la seva evolució en el temps i l'espai. I es tancarà el panorama amb els arts perifèrics dels Hitites, Perses, Fenicis i Siris, zones de gran diversitat geogràfica, i regions de gran interès econòmic i estratègic, que depengueren de cultures més potents però que tenen unes aportacions artístiques molt concretes i valuoses.

Objectius:

Aproximació a l'art de l'Àsia Anterior, en concret al de Mesopotàmia, Assíria, Hitites, Perses, Fenicis i Siris, fent èmfasi especial en l'arquitectura i l'escultura, sense oblidar la pintura, la joieria i els mobles.

Temari:

1. Introducció

Geografia. L'espai natural de l'Àsia Anterior: relleu, clima i vegetació.
Principals trets històrics de la zona.

2. MESOPOTÀMIA

2.1 Caràcters generals de l'art mesopotàmic.

2.2 Protohistòria

L'art "abstracte" de Hassuna. Cultura d'El-Obeid: arquitectura.

2.3 Sumer

- Època d'Uruk i Djemdet Nasr. Arribada dels sumeris. L'escriptura. Importància de l'arquitectura i l'escultura basades en el culte i la religió. Relleus. Pintura. Glíptica.
- Primeres dinasties. Arquitectura religiosa: palaus i necròpolis. Escultura i relleus votius.

2.4 Accad

Arquitectura: nous materials i tècniques per als palaus i temples. Gran escultura en pedra i bronze. Esteles.

2.5 Època neosumèria

- Supremacia dels Gúteos. Escultura.
- IIIa Dinastia d'Ur. Arquitectura: zigurats, temples i palaus. Escultura. Glíptica.

2.6 Babilònia

- Època paleobabilònica. Isin-Larsa. Hammurabi. Arquitectura: temples i palaus (Mari: pintures). Escultura: relleus i esteles.

- b) Època mesobabilònica o Casita. Arquitectura: temples i palaus. Relleus, pintura i glíptica.
- c) Època neobabilònica o Caldea. Arquitectura: Babilònia (Porta d'Istar)

3. ASSIRIA

- 3.1 Període Antic. Shamsiudad. Cases. Cilindres-segells.
- 3.2 Imperi Mig Assiri. Arquitectura d'Assur :temples sobre zigurats o a nivell de terra. Relleus. Pintures i glíptica.
- 3.3 Període Tardà. Noves ciutats. Arquitectura de temples i palaus. Relleus.

4. HITITES

- 4.1 Edat del Bronze i Protohistòria. Bronces de Horoztepe. Estandarts.
- 4.2 Època Imperial Hitita. Ciutat de Hattussa: arquitectura. Santuari de Yazilikaya. Alaca Hüyük.
- 4.3 Època Neohitita. Arquitectura. Escultura.

5. PERSES

- 5.1 Pobles nomades. Art moble. Bronces de Luristan.
- 5.2 Imperi Aquemènida. Arquitectura. Palaus. Relleus.

6. FENICIS

- 6.1 Arquitectura civil i religiosa. Marfils. Objectes de metall.

7. SIRIS

- 7.1 Ebla.
- 7.2 Art Assiri del II mil.leni. Alalakh. Arts figuratives en bronze.

Avaluació:

Lectures
Examen final.

Tutoria Integrada:

Consistirà en un aclariment dels dubtes que plantegi l'assignatura, així com en un aprofundiment de les principals idees que en ella s'exposin. Per això, un cop per setmana, en una de les aules de la Biblioteca es realitzaran exercicis pràctics en grups de vint alumnes. Aquests seran: l'anàlisi iconogràfica d'imatges, i lectures específiques.

Bibliografia:

- Amiet, P (1984): Historia Ilustrada de las Formas artísticas, I: Oriente Medio. Madrid. Alianza Editorial.
- Blanco Freijeiro, A. (1981), Arte antiguo del Asia Anterior, Sevilla, Universidad de.
- Bittel, K (1976), Los Hititas. Madrid. Col. Universo de las Formas. Aguilar.
- Frankfort, H. (1982), Arte y arquitectura del Oriente Antiguo, Madrid. Càtedra.
- Ghirshman, R (1974), Persia. Protoiranios, medos, aqueménidas. Madrid. Col. Universo de las Formas. Aguilar.
- Klima, J. (1980), Sociedad y Cultura en la Antigua Mesopotamia, Madrid. Akal
- Lloyd,S; Müller,H.W; Martin,B (1973) Arquitectura mediterránea Prerromana, Madrid. Aguilar.
- Matthiae, P (1989) Ebla. Un impero ritrovato. Torino.
- Moscati, S (1988), Los fenicios. Barcelona. Folio.
- Parrot, A (1979) Sumer. Madrid. Col. Universo de las Formas. Aguilar
- Parrot, A (1970), Assur. Madrid. Col. Universo de las Formas. Aguilar.
- Parrot,A; Chehab,M; Moscati, S (1975) Los fenicios. La expansión fenicia. Cartago. Madrid. Col. Universo de las Formas. Aguilar.
- Roux, G. (1987), Mesopotamia. Historia política, económica y cultural, Madrid. Akal.